

PROJEKT NR 9. Zwierzęta są **OBO nas!**

5. Ptasię stołówki

Lokalizacja:

Park Jakubowo; Park im. Janusza Kusocińskiego; Park Centralny

Opis zadania:

Zadanie ma na celu stworzenie 3 punktów dokarmiania ptaków w olsztyńskich parkach:

Parku Jakubowo

Parku im. Janusza Kusocińskiego

Parku Centralny

„Ptasię stołówki” będą miejscami wyznaczonymi do karmienia dzikich ptaków różnych gatunków korzystających z dokarmiania (gołębi, ptaków wodnych, śpiewających, dzięciołów i innych). Miejsca te będą zaopatrzone w karmniki i tablice edukacyjne na temat dzikich ptaków i ich bezpiecznego dokarmiania (po jednym karmniku i jednej tablicy). „Ptasię stołówki” powstaną, w miarę możliwości, blisko zbiorników wodnych, będą zaprojektowane tak, aby zabezpieczać okoliczny teren przed ewentualnym wpływem ptasich zgromadzeń oraz tak, aby można było w prosty sposób utrzymać porządek w stołówkach i ich okolicy. Zostaną jednocześnie zaprojektowane i stworzone tak, aby zapewnić dużą różnorodność roślin tworzących lokalnie korzystne warunki dla naturalnego żerowania wielu gatunków ptaków. Dokładna lokalizacja „Ptasich stołówek” zostanie ustalona dopiero po wybraniu projektu do realizacji, wraz z zarządcą terenu: Zarządem Dróg Zieleni i Transportu w Olsztynie. W przypadku Parku Jakubowo, który wpisany jest do rejestru zabytków, miejsce to będzie także skonsultowane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Miejsca dokarmiania, ich wielkość oraz wygląd karmników, a także tablic edukacyjnych będą spójne i dopasowane do otoczenia. Będą też odpowiadały na potrzeby lokalnej społeczności, w szczególności osób, które w tych parkach na co dzień, dokarmiają dzikie ptaki.

Efekty realizacja zadania będą dostępne dla wszystkich mieszkańców Olsztyna analogicznie jak dostępność parków.

Uzasadnienie realizacji zadania:

Dokarmianie ptaków w miastach jest tematem kontrowersyjnym i powodującym często konflikty społeczne. Dzikie punkty dokarmiania ptaków, często zaniedbane, zanieczyszczone i nie zabezpieczone przed drapieżnikami mogą być przyczyną szkód zarówno dla mieszkańców jak i ptaków korzystających z dokarmiania. Edukacja w tej dziedzinie jest bardzo ważnym elementem budowania świadomości ekologicznej, zarówno wśród dzieci, ale również, a może przede wszystkim, wśród dorosłych osób - uczestników i obserwatorów dokarmiania. Stąd idea, aby stworzyć w Olsztynie miejsca, w których dokarmianie będzie prowadzone w sposób bezpieczny i przemyślany, a dzięki temu będzie elementem prawidłowej edukacji przyrodniczej. Dbanie o bioróżnorodność i dzielenie się przestrzenią z innymi gatunkami to podstawa podejścia kształtującego przyjazną przestrzeń w miastach, miejscach atrakcyjnych do życia dla wielu zwierząt, przystosowujących się od pokoleń do korzystania z ludzkich wytworów cywilizacji i resztek. Pokazanie tych zwierząt jako równoprawnych mieszkańców miejskiej przestrzeni, arcyciekawych sąsiadów, z którymi koegzystencja może przynosić wiele pozytywnych efektów dla wszystkich to ważne przesłania edukacyjne. Jednocześnie pokazywanie jak duży wpływ (pozytywny i negatywny) możemy mieć na życie naszych ptasich sąsiadów to kluczowy element tego przekazu. Stąd plan stworzenia przemyślanego projektu miejsc dokarmiania, zarówno w kontekście bezpieczeństwa ptaków i ludzi, jak też kompozycji przestrzennej łączącej naturalne i antropogeniczne elementy, które będą koncentrowały wokół ptasich stołówek zwierzęta korzystające z naturalnego i podanego przez ludzi pokarmu. Dzięki takiemu rozwiązaniu ptasię stołówki w okresie letnim, kiedy dokarmianie nie będzie potrzebne, będą mogły stanowić ciekawe miejsca obserwacji i kontaktu z ptakami, które nie będą bezpośrednio dokarmiane, a jedynie będą korzystały z naturalnego pokarmu dostępnego w obfitości wokół ptasich stołówek. Tablice będą mówiły o zasadach prawidłowego dokarmiania ptaków i nakłaniały do obserwowania otoczenia i przyglądania się ptakom żyjącym wokół. Ważnym elementem ptasich stołówek, zapewniającym w okresie letnim naturalny pokarm, będą nasadzenia składające się z roślin, które oprócz bazy pokarmowej, jednocześnie zapewnią miejsca lęgowe dla jak największej liczby gatunków ptaków (drzewa i krzewy owocowe, np.: dereń jadalny, głóg, berberys, wiśnie, czereśnie, jabłonie, grusze, śliwy, różnych odmian i gatunków). Skład i kompozycja nasadzeń będą, jak cały projekt ptasich stołówek, konsultowane ze ZDZIT w Olsztynie.

Punkty dokarmiania ptaków mogą także sprawić, że parki staną się bardziej atrakcyjne dla lokalnych mieszkańców i turystów. Może to prowadzić do większego zaangażowania społeczności w utrzymanie i dbanie o te miejsca, bo niestety, bardzo często miejsca niekontrolowanego dokarmiania są brudne i nieestetyczne. Jeżeli punkty dokarmiania są odpowiednio zaprojektowane i zarządzane, mogą pomóc w utrzymaniu czystości w całych parkach oraz w uniknięciu konfliktów społecznych pomiędzy osobami dokarmiającymi i przeciwnikami

dokarmiania ptaków. Dlatego tak istotnym jest prowadzenie dokarmiania w odpowiedni, kontrolowany sposób. Należy także pamiętać, że niewłaściwe lub nadmierne dokarmianie ptaków może prowadzić do szeregu negatywnych konsekwencji, takich jak zmniejszenie ich naturalnego instynktu poszukiwania jedzenia, przyczynić się do chorób, czy zakłócić naturalną równowagę w ekosystemie. Odpowiedzią na to będą tablice oraz działania edukacyjne. Działania te zostały opisane w Zadaniu nr 6. Część z nich będzie się odbywać właśnie w „Ptasich stołówkach”, stwarzając okazje do poszerzenia wiedzy i świadomości o ptakach i ich roli w ekosystemie. Dzieci i dorośli będą mogli uczyć się o różnych gatunkach ptaków, ich zwyczajach żywieniowych i znaczeniu dla natury oraz obserwować je w ich naturalnym środowisku. Warto także zaznaczyć, że obserwowanie i karmienie ptaków może mieć także terapeutyczne efekty. Pomaga to obniżyć poziom stresu, zwiększa poczucie spokoju i zadowolenia. „Ptasie stołówki” mogą stanowić istotne punkty obserwacyjne dla naukowców badających zachowanie ptaków, ich nawyki żywieniowe i migracje, a także dla miłośników ptaków i fotografów. Punkty dokarmiania mogą inspirować lokalnych mieszkańców do zaangażowania się w troskę o środowisko naturalne. Może to prowadzić do szerszej partycypacji w różnych inicjatywach na rzecz środowiska, a przede wszystkim do wolontariatu na rzecz zwierząt. Wszystko to sprawia, że odpowiedzialne zarządzanie punktami dokarmiania ptaków jest kluczem do maksymalizacji korzyści i minimalizacji ewentualnych negatywnych skutków.

Elementy składowe zadania:

- Opracowanie projektu na całość inwestycji (3 „Ptasie stołówki)
- Realizacja „Ptasich stołówek”(włącznie z zaprojektowaniem i wykonaniem karmników, uprzątnięciem i przygotowaniem terenu)
- Ustawienie tablicy edukacyjnej (włącznie z przygotowaniem graficznym)
- Codzienna opieka i administracja „Ptasimi stołówkami”
- Zakup karmy dla ptaków

Budżet zadania:

1.	Opracowanie projektu na całość inwestycji	=	3 000	zł
2.	Realizacja „Ptasich stołówek”	=	8 000	zł
3.	Projekt i ustawienie tablicy edukacyjnej	=	3 000	zł
4.	Codzienna opieka i administracja „Ptasimi stołówkami”	=	18 000	zł
5.	Zakup karmy dla ptaków	=	10 000	zł
	RAZEM		42 000,00	zł

Ptaki w olsztyńskich parkach

Źródło: zdjęcia własne

* Koncepcja projektu powstała we współpracy z organizacjami działającymi na terenie Olsztyna: Schronisko dla Zwierząt w Olsztynie, Fundacja Per Mondo, Fundacja NEBO, Fundacja Albatros, Stowarzyszenie Miasto Dobre dla Zwierząt, OTOZ Animals o/Olsztyn, Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce o/Olsztyn, Stowarzyszenie "Baby Pruskie Tradycja Jakości" oraz niezrzeszonymi, działającymi społecznie mieszkańcami Olsztyna